

אעירה שחר

קסם הלילה הזה נשאר חקוק בליבה לעד, במיוחד לאור הפער החד בין הלילה ובין הערב שממנו עלה. אז היתה פשוט משועממת. משועממת ומוטרדת יותר מרגע לרגע. מה יכלה לעשות, הן היה זה מתפקידה ללוות את גברת פים כשזו יצאה מהבית. לוויקטוריה פים היתה פינה חמה בלב לערבי התרמה, וכך הגיעו לכאן, לנשף האישה האלגנטית של השנה. מרגו, שתמיד חשה חוסר נעימות באירועים מנקרי עיניים כאלה, היתה מעדיפה שלא להראות את פניה באירוע הכל כך משעמם הזה.

קול נעימת התזמורת גבר על נקישות כלי הקריסטל ועל הדי הפטפוט. כל נשות השמנת של יוהנסבורג היו שם, כל אחת מהן מאפילה על חברתה בפארה. הטייס הצבאי שישב לשמאלה של מרגו נאם בלהט על שגיאות חמורות בסרט תיעודי על חיל האוויר שהוצג לאחרונה – ודאי רצה לעלות במשהו על הטייס שכיכב בסרט. למזלה של מרגו, הוא היה שקוע כל כך בעצמו עד שלא שם לב שלא טרחה להציג את עצמה. בהפוגות המתאימות בנאומו, המהמה מרגו בציטונות "באמת?" ונתנה לו להמשיך ללהג.

זואי, חברת כיתתה לשעבר, שישבה לימינה, העניקה תשומת לב מלאה וחיוך שופע חיים להוריו של הטייס. הם היו זוג נכבד, מהסוג שנלכד ברשת החנופה של זואי תוך שניות. גם האב, בדומה לבנו, היה שקוע

בנאום נלהב, אך הנושא שבחר בו היה חוזה רווחי לסחר מצרכים לבתי סוהר. מרגו שמטה את המזלג על צלחתה בהרגשה של בחילה. כן, בטח, מצרכים... ג'ואי יאהב את הבדיחה הזו. לפחות עכשיו, לאור המשמעות הפוליטית של הנושא בו בחר בן שיחה, לא חששה שיזהה אותה.

מלצרים שחומי עור עברו בין השולחנות וחילקו מגשים ערוכים בטוב טעם. מבטה של מרגו נדד לכיוון בימת הכבוד. גברת פים היתה שקועה בשיחה בשולחן הסמוך, ולא נראה כי היא זקוקה לעזרתה של מרגו. תמיד כאשר היו הולכות לערבים כגון אלה היתה גברת פים מתעקשת שמרגו תשב בשולחן נפרד, כדי שיבלוט פחות שהגברת המבוגרת זקוקה לעזרה. ברגעים אלה באמת לא היתה זקוקה לעזרה, ולמרגו לא היה סיכוי שממנה תבוא ישועתה.

מרגו נאנחה ושלחה מבט לשעונה המשובץ באבנים יקרות. עוד זמן קצר, אך לא מספיק קצר בשבילה, תסתיים הסעודה ויכתירו את האישה האלגנטית של השנה. מרגו הבחינה בד"ר בוס, מנתחת ידועה ואחת המועמדות, חולפת על פניה בשמלת טפטה אלגנטית. שמועות סיפרו שהגברת בנתה לעצמה חדר אדים מיוחד שאליו היא נכנסת לאחר שהיא מתלבשת, שמא נוצר, חלילה, קמט כלשהו בבגדיה בשעה שהתלבשה. מעניין אם גם ברכבה של הגברת יש אדים, או שהיא הולכת לכל מקום ברגל? היא בהחלט עובדת קשה הערב, עוברת משולחן לשולחן לקבץ לה אוהדים. מועמדת אחרת היתה אשת איל תעשייה, שעל פי התוכנייה "תמיד נראית ללא רבב, אפילו כשהיא מסיעה את ילדיה לבית הספר". כמה מרשים.

מרגו שמטה את המפית שלה על השולחן, נעמדה באחת ופנתה לצאת מהאולם. זואי הביטה אחריה בדאגה. היא התנצלה בפני בני שיחה ומיהרה בעקבות מרגו, עקביה נוקשים בקצב על רצפת השיש.

"הכול בסדר, מרגו?" קראה זואי בעודה מנסה להדביק את צעדיה של חברתה.

מרגו יצאה אל הפרוזדור ונשמה לרווחה, כאילו עלתה כעת מצלילה בעומק הים. "לא ידעתי שהצליל של שמפניה יכול להיות צורם כל כך", התיזה.

"מרגו, מה קורה לך?" שאלה זואי.

"סליחה שניתקתי אותך מהסחר המרתק לבתי הסוהר, אבל פשוט לא יכולתי יותר. כל כך מטופש כאן. תראי אותנו! באנו לכאן חנוטות בבגדי פאר, כדי לשבת בנימוס ליד אנשים משעממים שאיננו מעוניינות להכיר, ולראות נשים כבודות שאין להן דבר טוב יותר לעשות עם כספן ועם זמןן מלבד לדאוג לשמלות שלהן. ממילא היתה יכולה כל אחת מהן להוציא פי עשרה מסכום הפרס הראשון."

"וכל זה בשעה שילדים קטנים גוועים מרעב בהודו," השלימה אותה זואי. "לא צריך ללכת כל כך רחוק - מה עם ילדים שגוועים מרעב כאן בסוויטו? אוף, זואי, לא יכולתי לנשום שם יותר."

"ואני לא מבינה מה רע לחיות לזמן קצר בארץ החלומות," שיפדה אותה זואי במבטה. "באנו לכאן כדי ליהנות, להתלבש יפה, לאכול אוכל טעים, לפגוש אנשים מעניינים... באמת, מרגו, יש דברים גרועים יותר בחיים. למה להרוס?"

חוסר ההבנה של זואי תסכל אותה. "אבל, זואי, תחשבי שרוב האנשים כאן חיים בארץ החלומות כל היום. אין להם שום דבר אחר. וכל זה על חשבון סבל של אנשים אחרים!"

זואי לא התרשמה מהמלודרמה ונתנה במרגו מבט חמור: "אפשר לקחת את ההתפלספויות שלך חזרה אל הנשף? ממש לא מתחשק לי להפסיד מנה אחרונה."

בדרך כלל יכלה זואי לסלוח למרגו על דעותיה תמורת הזכות לקרוא לעצמה "חברת ילדות" של הזמרת המפורסמת, אף כי השנויה במחלוקת, אולם קשה היה לה שלא לראות בתיעוב של מרגו כלפי המעמד והגזע שלהן עצמן כעין בגידה. היא בחנה את מרגו מכף רגל ועד ראש וראתה את תכשיטי האיזמרגד שלה ואת שמלת השנטון שהגיעה הישר מתצוגות האופנה של פריז. "אין לך בעיה לערער על המערכת, אבל אל תשכחי שאותה מערכת עצמה היטיבה גם אתך, מותק."

עיניה של מרגו ברקו גיצים לשמע הפגיעה בנקודה הרגישה ביותר שלה. קולה היה קר ויבש כשענתה: "את צודקת, זואי יקרה."

בין כה וכה לא יכלה לעזוב לפני טקס חלוקת הפרסים. לפני שתלך יהיה עליה לוודא שגברת פים יושבת לבטח בלימוזינה שלה בדרכה לביתה.

המחשבה הזו הרגיעה אותה מעט. לפחות יש לה סיבה טובה להיות כאן. גברת פים היא בסדר - המעמד שלה אמיתי, הכסף שלה מדורי דורות ויש לה שכל בריא, לא כמו רוב הקהל הרברבן הזה. גברת פים לא באה לכאן בשביל הרהבתנות, אלא כדי לפגוש מכרים ולתרום למטרות צדקה. לה לא יהיה אכפת מי תנצח. מצד שני, היא גם לא תבין מדוע מרגו לא נהנתה כאן הערב.

בעודה פוסעת בעקבות זואי חייכה מרגו לעצמה, וחוש ההומור הטבעי שלה שב אליה. אין ספק שוויקטוריה פים אינה שבעת רצון מהדברים שמרגו כן נהנית מהם...

נו, טוב, המסיבה תסתיים בעוד שעה, ואז תנסה למצוא את חנן, בתקווה שהמשטרה לא הפסיקה את הקונצרט שלו. לפחות אחיה וג'ואי תמיד מבינים אותה.

סוף סוף הגיעה המסיבה לקיצה. גברת פים התלוותה לידידה ותיקה ופטרה את מרגו לשלום. מרגו פילסה לה דרך במסדרונות השיש. כמה עיתונאים זיהו אותה והנציחו את דמותה בהבזקי פלש. מרגו רטנה לעצמה. בעיני רוחה ראתה את כותרות העיתון: "כוכבת הרוק מרגו טנזר בנשף האישה האלגנטית של השנה." רק זה היה חסר לה. העובדה שגם מארגני הערב לא ישמחו, לא ניחמה אותה בהרבה.

היא ירדה במעלית הנוצצת. המיה של מפל מים מלאכותי ליד דלת היציאה השקיטה את רוחה. בקצה המדרגות, לפני החניה רחבת הידיים שבה חיכו נהגי לימוזינה פרטיים לקהל, פנתה מרגו ימינה אל מועדון "גרוטו". היא לחשה מספר מילים לשומר וזה בדק את תיקה והכניס אותה פנימה בזהירות. השולחנות במועדון האפלולי היו מוסווים בנקיקים מלאכותיים. בבמה המונמכת במרכז המועדון הבהיק רק הסקסופון של חנן והיווה ניגוד מחוצף לצללים.

חנן הרים את הסקסופון והחל לנגן את קטע הסיום. כשניגן את הסולו האחרון עצמה מרגו את עיניה. היא הרגישה שהצלילים יוצרים באוויר מעגלים עדינים ואחר נושאים אותה ברכות לתוך עולם של דממה. היא נשענה על כיסא האבן והקשיבה כמהופנט.

רק כעבור רגעים ארוכים הצליחה לפקוח את עיניה. מרגו ידעה שאיננה

היחידה שמגיבה בעוצמה כזו. שקט מוחלט שרר באולם, ולפתע – מחיאות כפיים סוערות. חנן היה אמן אמיתי. הוא הטמיע בנגינה את כל נשמתו, את כל כאבו, אושרו, חלומותיו ושבה את מאזיניו כאילו בכישוף.

הקהל ביקש הדרן נוסף, אך חנן הניע את ראשו הזהוב בחיוך. "מצטער, חבר'ה. סיימנו להיום."

חברי הלהקה החלו לארוז את הכלים. כמה נערים מן הקהל ניגשו לבקש את חתימותיהם והם נענו לבקשתם באדיבות, משתאים למראה ההערצה שרוחשים להם אוהדיהם. סיוזוי, בעודו אורז את האורגן החשמלי בנרתיקו, התפעל שבני העשירים הללו מבקשים חתימה ממנו, סיוזוי נגאבה מהעיר אלכסנדריה. לו היו פוגשים אותו בכל מקום אחר, היו מבקשים ממנו לשטוף את מכוניתם...

איין, בן דודו, מחה את אגלי הזעה ממצחו וסימן לסיוזוי שכדאי לצאת לדרך.

"תצליחו להגיע הביתה, בסדר?" קרץ ג'ואי לעברם, "נגמרו לי המזומנים." סיוזוי טפח על שכמו. "תצליח אתה, גבר. אתה חייב לי מספיק כסף גם ככה."

"להתראות מחר, חנן."

"כן, להתראות," נד חנן לאיין וערסל את הסקספון בנרתיקו. מתוך כוונה תחילה בחר שלא להתערב בהלצות הקלילות של חבריו אודות המאסרים והקנסות שלהם.

שני שחומי העור פנו לצאת, ועצרו לברך את מרגו לשלום. "רואה, תמיד אמרתי שאת זאת שעושה לנו צרות," אמר לה סיוזוי. "הערב לא היתה זמרת, ומה קרה? הצלחנו לגמור הופעה!"

מרגו, שלא נעלבה מהבדיחה, חייכה. היא התיישבה ליד אחד השולחנות ואחיה הצטרף אליה עם כוס מים. הם חייכו זה לזה וישבו בדממה רגעים אחדים בעוד המועדון מתרוקן.

"איך היתה ההופעה?" שאל. "לא מי יודע מה," ניסתה מרגו להקניט אותו, אך הוא קרץ לעברה – הוא ידע שהיה ערב מיוחד במינו.

"אני שמחה שאתם עוד כאן," אמרה מרגו.

"כן, נחמד לסיים את ההופעה לשם שינוי." צליל של מריירות התלווה לדבריו. "את יודעת שהמשטרה ביטלה את ההופעה שלנו בשבוע הבא?" "אוי, לא!" התרעמה מרגו, "עוד פעם?! איך הם יכולים לעשות לנו את זה כל הזמן?"

"זה עדיף מאשר לארגן הכול ולהתחיל בהופעה ופתאום לראות את המנהל עולה לבמה." חנן הרים מיקרופון דמיוני וקרא בקול צווחני: "גבירותי ורבותי, שמענו את 'נפש אחת'. מחאו להם כפיים!"

מרגו צחקקה לשמע חיקוי האופן שבו הפסיקו מנהלי מועדנים את הופעתם דקות ספורות לפני שפרצה המשטרה פנימה.

כל ההתנכלויות רק חיזקו את הלהקה, והם שמחו לראות שהן חיזקו גם את מעריציהם, שמילאו את 'זירות הפשע' במספרים הולכים וגדלים. הערב, ללא קולה העשיר של מרגו, היתה ההופעה אינסטרומנטלית בלבד. לא ליוו אותה מילים על צדק, אנושיות והגינות. היה נחמד לנגן הפעם רק לשם ההנאה שבנגינה, מבלי לדבר על העולם ועל האפרטהייד.

ג'ואי סיים לארוז את התופים והתקרב לעברם.

"רוצים לטייל?" שרידיו של מבטא האוקיינוס-ההודי בקולו העדין שיוו לשאלה הקצרה אופי של מנגינה.

מרגו חייכה לשמע ההצעה המפתה. "אני עובדת מחר. אני לא יכולה לישון כל הבוקר כמוכם," מחתה.

"נו, באמת, מרגו, תהיי חברמנית. גברת פים לא תצטרך אותך כל כך מוקדם בבוקר. גם היא בעצמה תישן עד מאוחר אחרי המסיבה," נזף בה חנן וכמעט גרר אותה מהכיסא שעליו ישבה. "שמעתי שעוד כמה שעות תתחיל השמש לזרוח מעל הסכר, והיא לא תתנגד אם נקבל את פניה בסרנדה."

צוחקים ושמחים נכנסו שלושתם לרנג רובר היוקרתי של חנן, לקבל את פני השמש בסרנדה.

הם התמקמו על הדשא באזור מבודד מעל הסכרים, ג'ואי עם גיטרה וחנן עם סקסופון. חנן סימן לאחותו להתחיל.

כשמרגו שרה, היתה עושה זאת עם כל יישותה. היא היתה נכנסת עמוק

לתוך השיר וקולה הילך קסמים על קהל מאזיניה, ממש כמו הנגינה של אחיה. אולם הערב היתה עייפה. הפעם העדיפה להקשיב בדממה לאחיה ולחברו ולתת לעצמה להתמכר לצלילים.

הם ניגנו את כל הרפרטואר שלהם. הם שרו לירח שהופיע מבין העננים ונשק למים החבויים בחשיכה שמתחתם, הם שרו למים הזורמים בעליצות מתוך שמחה על שזכו להיות כאן הלילה, וכשהופיעו בשמים קרני אור ורודות ראשונות נשענו בדממה על גלגלי הרנג רובר והביטו אל על בשלווה.

השמים התבהרו. ג'ואי החל לנגן מנגינה קצבית, מנגינה שהלחין לשיר הראשון שהקליטה מרגו. המנגינה הזו עדיין היתה האהובה עליה ביותר, ואחד הלהיטים הגדולים ביותר שלהם. מרגו הקשיבה מוקסמת ונתנה לאחיה לשיר את המילים שכתבה.

בתוך הגשם עלטה

אני קוראת - אלוקי

היכן אתה?

בתוך הגשם קרן אור

אני לבד בתוך השחור.

אין מי שיקרא: בתי,

שימחה את דמעתי.

האוכל להפוך ליבי לאבן

לומר: זה כלום, הכול בסדר?

אין עוד לב ואין ירח.

האינך נמצא אתי?

האפסה כבר תקוותי?

שאגה מטלטלת

אני כואבת, מתפתלת

כל חיי מתפוררים.

איך יתכן

כשאני קוראת לך

ועדיין... קרן אור בתוך הגשם.
 דמעות זולגות על הפנים
 גווני אפור מעוננים
 תן לי לרקוד לקסם קולך
 אני רועדת מפחד
 יכולה רק לבכות
 נצמדת לאורך
 רוח רפאים של קשת מבליחה
 איך יתכן
 כשאני קוראת לך
 אני נוסקת, ממריאה
 ועדיין, עדיין, עדיין
 קרן אור בתוך הגשם
 ועדיין...
 קרן אור בתוך הגשם.

השמש הפציעה מעל הסכר, ומילות השיר הדהדו כתפילה וכהבטחה
 גם יחד.